

Vízkereszt ünnepe: Jézus megkeresztelkedése; a kánai menyegző

- **Bevezető:** Az evangélikus egyházi évben hetvened és hatvanad vasárnapja között vagyunk. Azaz: a karácsonyi ünnepkör és a böjt között. Régen (és a görögkatolikusoknál, ortodoxoknál) ez is böjt volt. Hosszabb ideje azonban "éppen az ellenkezője": farsang. Valahol a mai igéink is elindulnak még a Karácsonytól (a napkeleti bölcsék ismétlésével) és eljutnak a kánai menyegzőig – ami éppen valahol a farsang új értelemmel: öröm Jézus szolgálatának megkezdése felett.
- **Hogy vagy kör.**
- **Kezdő ima:** igeszakaszok Jézus megkeresztelkedéséhez, avagy a kánai menyegzőhöz kapcsolódóan.

1. Jézus megkeresztelkedése

Mt 3,13 Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy keresztelje meg őt. ¹⁴János azonban megpróbálta visszatartani őt: Nekem volna szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám? ¹⁵Jézus ezt válaszolta: Engedj most, mert így illik minden igazságot betöltenünk. Akkor engedett neki. ¹⁶Amikor pedig Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt az ég, és látta, hogy Isten Lelke, mint egy galamb aláereszkedik, és őreá száll. ¹⁷És íme, hang hallatszott a mennyből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.

- A megkeresztelkedés története **Jézus alázatának a története**. Dönthetett volna másként is (lásd a III. konstantinápolyi zsinat, 680-681, dogmáját Jézus kettős, emberi és isteni akaratáról).
 - Így ír erről Bátor Botond OSPPE (pálos szerzetes; Új Ember 2021. január 10.) „János megteszi, ami meg van írva, és tettében végérvényesen szembesül a ténnyel, hogy csak a világmindenség Ura elég nagy ahhoz, hogy kicsi is tudjon lenni. Erre csak azok képesek, akik felismerik, a legfőbb értékük az, hogy Isten képmására lettek teremtve.” „Jézus megkeresztelkedése istenségének jele: igent mond az Atya akaratára. De jele emberségének is, amely által megtanít bennünket arra, hogy a gyümölcsöző élet titka nem a sikerekben rejlik, hanem az élet értelmének a megtalálásában.” „**Az Úr Jézusnak nem volt szüksége arra, hogy fölvegye a keresztséget, mégis megtette: egy lett közülünk, vállalta az emberi sorsot azért, hogy segítsen embernek lennünk.** Mert ez a legnagyobb feladat. Egyszer valaki elment egy híres remetéhez és azt kérdezte tőle: Hogyan lehetnék olyan nagy ember, mint te? Miért akarsz nagy lenni? Embernek lenni is elég teljesítmény. – felelte a remete.”
 - Mennyire fedeztük fel saját magunkban azt, hogy elég nagyok tudunk lenni ahhoz, hogy kicsik is tudjunk lenni?
- Erre válasz **Isten kitörő öröme**, amely még a pásztorok történeténél is erősebb, hiszen ott „csak” egy angyal, majd mennyei seregek sokasága zengte Isten örömét és dicsőségét (Lk 2,9-14), de itt Isten maga szól. Még egy teofánia lesz majd Jézus megdicsőülése során, ott már az is elhangzik → „öt hallgassátok” (Mt 17,5b). (Szent Ágoston Az Atya szavait [„Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”] úgy is értelmezi, hogy az Atya Jézusba helyezte az Ő tetszését, azaz Jézusban töltötte be mindazt, ami neki, a világ Teremtőjének tetszik.)
 - Mennyire éltük át már valaha Isten örömét? Hányféle tud lenni Isten öröme?
- **Megjelenik a teljes Szentháromság**, ahol a Szentlélek galamb módjára (és nem galamb formájában!) szállt le Jézusra. (Milyen szép párhuzam és Máté szerinti evangéliumi keret ez a keresztelést elrendelő Jézusi missziói paranccsal: „Menjetek el hát, tegyetek

tanítvánnyá minden népet megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek a nevében”; Mt 28,19).

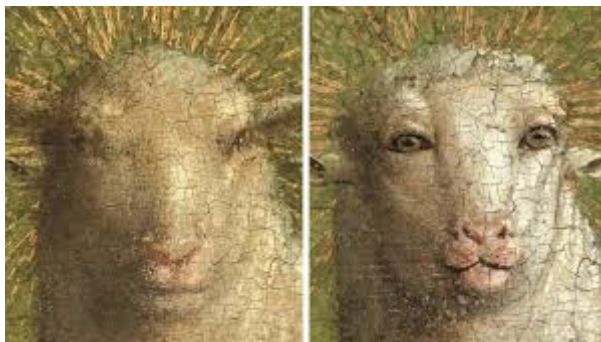
○ Találkoztunk-e már valamikor a Szentlélekkel? Hányféle tud lenni a Szentlélek?

- Az egész a vízből „azonnal kijövő” megkeresztelkedés egy hihetetlenül **robbanásszerű történet, amely után Jézust a Szentlélek elragadja a pusztába negyven napig.** (Valahol ez önmagában is nagyon szép történet. Mt 4,1 szerint azért ragadtatott el Jézus, hogy megkísértse az ördög; Mk 1,13 és Lk 4,2 is erről ír. Ne a negatívumát lássuk ennek, hiszen ezt valahol egy „lelkigyakorlatnak” is tarthatjuk – amelynek a kísértés szintén része. Ez is példaértékű Jézus életében. Minden nagyobb vállalkozás előtt az életben, fontos lenne ilyen „negyven nap” pusztába vonulás. A lelkigyakorlatos központokat egy évszázaddal ezelőtt pontosan ilyen okokból építették idehaza. Valahol a próbatétel ideje is ez, jöjjenek magammal tisztába – jöjjön Jézus, mint ember magával tisztába – egy nagy út előtt.)

○ Volt-e már ilyen készítés az életünkben, hogy nagyobb események előtt elcsendesedjünk, elvonuljunk? Hányféle módja lehet ennek?

Nagyon szép gondolatmenet volt az, hogy mennyire szoktunk tudni csendben maradni az elcsendesedés fenti idején, és mennyire tudunk vigyázni arra, hogy ne hasson ránk a kísértő, aki ki akar minket zökkenteni ebből, és mi se legyünk kísértők másoknak, hogy ki akarjuk őket zökkenteni abból, amikor éppen felkészülnek valamire.

- A János szerinti evangéliumban János így szól Jézust látván: „**Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!** (Jn 1,29b) Örvendezzünk ebben is a János szerinti evangélium teljességén, amely már a Prológusban is olyan brutálisan mellbe vágja az embert (és persze végig...)

Gent: Isten báránya oltárkép néhány éve és a XV. századi változatra restaurálva.

- A Lukács szerinti evangélium így ír: „amikor az egész nép megkeresztelkedett, Jézus is megkeresztelkedett és **imádkozott**” (Lk 3,21b). Tarthatjuk az imádság kiemelését itt annak, hogy a Lukács szerinti evangéliumban „mindenki vagy a templomban van, vagy imádkozik, vagy eszik”. De értelmezhetjük Jézusnak a néppel közös imádságát úgy is, ahogyan Ferenc pápa tette, hogy Jézus a néppel együtt bűnvalló imádságban vett részt (lásd Mt 3,6), noha bűnei nem voltak, de Istennek tetszett, hogy még így is megtapasztalja a Szentháromság az emberi létet „mintegy belülről”. Aranyszájú Szent János és Szent Ágoston erről azt írták, hogy „Jézus nem azért keresztelkedett meg, hogy bűnbocsánatot kapjon, hanem azért, hogy megszentelt vizet hagyjon hátra maga után azoknak, akik őt ebben követik”. (Ez a teológiai alapja annak, amikor Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita Vízkeresztkor megszenteli a Dunát. A liturgiával megjeleníti Jézusnak a folyóba [Jordánba/Dunába] merülését, majd az így megszentelt vízzel meghintve a megjelenteket, megtisztítja őket.)

A Filippi levél 2,5-7-tel fejeztük be ezt a részt: Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgáló formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt.

2. Kánai menyegző

Jn 2,¹A harmadik napon menyegző volt a galileai Kánában, és ott volt Jézus anyja. ²Meghívták Jézust és tanítványait is a menyegzőre. ³Amikor elfogyott a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: Nincs boruk. ⁴Mire Jézus azt mondta: Vajon énram tartozik ez, vagy terád, asszony? Nem jött még el az én óráim. ⁵Anyja így szólt a szolgálkhoz: Bármit mond nektek, tegyétek meg! ⁶Volt ott hat köveder a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként két vagy három metrétá fért. ⁷Jézus így szólt hozzájuk: Töltsétek meg a vedreket vízzel! És megtöltötték színültig. ⁸Majd ezt mondta nekik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak! Ők pedig vittek. ⁹Amikor a násznagy megízlelte a vizet, amely borrá lett, mivel nem tudta, honnan van, csak a szolgálk tudták, akik a vizet merítették, odahívta a vőlegényt, ¹⁰és így szólt hozzá: Minden ember a jó bort kínálja először, és amikor megittasodtak, akkor a silányabbat: te pedig mostanáig tartogattad a jó bort. ¹¹Ezt tette Jézus első jelként a galileai Kánában, így jelentette ki dicsőségét, és tanítványai hittek benne.

- **Mit jelent a Szűzanya mondata: „Nincs boruk”? Vajon csak a bort?** Nem érdemes itt visszagondolni Simeon jóslatára Máriának „a te lelkedet is éles kard járja majd át” (Lk 2,35a). Biztosak vagyunk abban, hogy Mária nem tudta, hogy ezzel, hogy „kiprovokálja” Jézusból (a János szerinti evangéliumban) az első csodát, saját maga indítja el a saját fiát azon a küldetésen, amelynek a vége a kereszthalál lesz? (Milyen szép az, hogy a „mindig hallgatag Mária” itt megszólal. Milyen szép Mária szerepe a János szerinti evangéliumban, amely nem biztos, hogy „véletlen”, hiszen Máriát Jézus a keresztfán éppen Jánosra bízta; Jn 19,26-27).
 - Mennyire éltünk már át hasonló, egész életszakaszt meghatározó élethelyzetet? Mennyire vettük már észre a csendes szó erejét? (Akár úgy, hogy mi mondtuk, akár úgy, hogy nekünk mondták.) Mennyire éreztük meg azt, ami Máriának annyira sajátja: „Mária pedig mindezeket a beszédeket megjegyezte és szívében forgatta (Lk 2,19)” (akár úgy, hogy mi tettük, akár úgy hogy mások tették).
- Milyen szép Mária válasza Jézus „ledorongolására”, amely nem a „veszekedést” élezi, hanem (az Atyától kapott biztos sugalmazás hatására) felülírja fia (a félig Isten) Jézus szavát, és a szolgálknak szinte már tényként számol be arról, ami be fog következni.
 - **Mit tanulhatunk ebből a saját konfliktusaink kezelésében?**
- Milyen szép Jézus viselkedése, aki „magába száll”, meggondolja magát, és igazat adva az előbb még ledorongolt anyjának, megteszi az első csodát.
 - Figyeljük meg, hogy **mennyire azonos valahol ez a történet a Keresztelő Szent Jánossal való előző párbeszéddel**. Hasonló "konfliktus", és hasonlóan alázatos megoldás Jézus részéről. **Forgassuk ezt a szívünkben.**
 - Figyeljük meg, hogy **mennyire azonos valahol ez a történet a kánaáni asszony történetével** (Mt 15,21-28; Mk 7,24-30 itt pogány/görög asszonyról van szó), ahol Jézus úgyszintén hallgat egy asszony szavára, nem kisebb kérdésben, semmint abban, hogy nemcsak a zsidók megváltója, hanem az egész emberiségé. Valahol itt már eldőlt „Péter és Pál apostol vitája” (lásd pl. Gal 2,1-14; avagy ApCsel 10) a pogányok számára is hirdetett evangéliumról, amely a pünkösdi nyelveken beszélő

csodájában vált először nyilvánvalóvá (ApCsel 2), és a „jeruzsálemi zsinat” döntésével lett végleges (ApCsel 15, 1-35).

○ Mire tanít minket Jézus ezzel? Mit üzen nekünk Jézus ezzel?

- Milyen szép az, hogy a násznagy ezt mondja "te mostanáig tartogattad a jó bort". Ez a mondat messze nemcsak a bor ízéről szól, hiszen a bor Jézus miatt és által lett ilyen (nem is beszélve a bor/vér párhuzamról). Jézussal, Jézus által és Jézusban a rossz borból --> jó bor lesz. A jó bor még hátra van, az életünk vége nem rosszban végződik, hanem jóban. Nagyon fontos keresztényként az eszkatológiai távlatba nézni, és látni a majdani Örök Életet, Jézus jó borát is.
- Vegyük észre, hogy mi az egész történet lényege! **és tanítványai hittek benne.** A csoda lényege nem a csoda ténye (akármilyen fontos is ez valakinek és környezetének, aki feltámad, visszanyeri látását, avagy egészségét), hanem az a hit, amit a csoda támaszt.
 - Kértünk-e már imádságban valaha csodát? Elgondolkodtunk-e azon, hogy „van-e jogunk csodát kérni”? (Mt 7,7 Kérjétek és adatik nektek; Lk 11,9) Jutott-e eszünkbe közben mindez a hitről?
 - Néhány záró megjegyzés: Milyen szemüvegekkel nem szabad értelmezni a kánai menyegző történetét? Pl. antialkoholista szemüveggel, amely ezt a részt kihúzatná az Újszövetségből, mert nem iszákosmentő-barát... Vagy allegorikus szemüveggel: amely az Ószövetségi tisztálkodást az Újszövetségi úrvacsorával (rögtön hat hektoliternyivel...) váltatja fel ebben a történetben. **A kánai menyegző az öröm története – azé az öröme, amely Jézus jelenlétében van, Jézus jelenlétében teljesedik ki, és válik igazivá.** Jézus jelenlétében lehet csak teljes az ünnep, mert Ő hozza az Örök Élet örömét.
 - Éreztük-e már Jézus számolatlanul áradó örömét az életünkben? Adtunk-e már mi a saját örömünkben Jézusnak?

Záró ima.

Hirdetés: következő alkalmak (akkori bevezető ima is: mindenki hoz majd egy kapcsolódó igeverset és sorban elmondjuk)

- február 16: A Hegyi Beszéd (Gáspár Dániel)
- március 2: Jézus csodái (pl. a megvendéglésről, Lázár feltámasztásáról; Csermely Péter)
- március 16: Jézus megdicsőülése (Jávori Fülöp)
- március 30 (nagyhét keddeje): Az utolsó vacsora, Jézus szenvedései és halála
- április 13: Jézus feltámadása
- április 27: Jézus mennybemenetele
- május 11: pünkösd